

Asia: VN/10667/2024

## **Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025**

### **Te-palveluiden tietotarpeet**

#### **Kommentit**

TE-lakimuutosten takia palveluluokitukseen ehdotetaan useita muutoksia. Mielestämme muutosesitykset ovat perusteltuja ja niiden avulla pystytään raportoimaan tarvittavat tiedot.

Aura-ohjeistuksessa on selkeästi avattava kunkin palveluluokan sisältö, etenkin jako lakisääteisiin ja ei-lakisääteisiin palveluihin.

Me Kuntaliitossa näemme hyvänä ratkaisuna, ettei asiakaspalveluprosessiin liittyvien henkilöiden työaika tarvitse jakaa muille palveluluokille pohjoismaisen asiakaspalvelumallin osalta.

### **Kotoutumisen palveluiden tietotarpeet**

#### **Kommentit**

Kotoutumislakimuutosten takia palveluluokitukseen ehdotetaan useita muutoksia. Mielestämme muutosesitykset ovat perusteltuja ja niiden avulla pystytään raportoimaan tarvittavat tiedot.

Aura-ohjeistuksessa on selkeästi avattava kunkin palveluluokan sisältö.

### **Muutokset tililuetteloon**

#### **Kommentti**

Tililuettelo on esitetty lisättäväksi useita uusia IT-hankintoihin ja –palveluihin liittyviä tilejä. Perusteluna kerrottu ”ICT-kustannusten seuranta” ja ”esitettyjen tarkemman tason käyttötarpeiden kirkastaminen (Julki-ICT)” tai edes se, että hyvinvointialueille tulee vastaavat uudet tilit, ei ole riittävä syy vaatia kunnille ja kuntayhtymille uusia tilejä. Tietotarpeen tulee perustua lainsäädäntöön

tai muuhun vastaavaan sitovaan säännöstöön kuten Eurostatin vaatimuksiin.  
Tietojärjestelmämuutokset ovat kalliita, eikä niitä ole tähän mennessä korvattu kunnille.

ICT-kustannusten jaottelu esitetyn mallin mukaan ei kunnilla ole yksinkertaista: Mahdollisia järjestämismalleja voivat olla esimerkiksi palvelun itse järjestäminen ja tuottaminen, inhouse-yhtiön käyttäminen, isäntäkuntamalli sekä ulkoistaminen yksityisiä palvelutoimittajia hyödyntäen. Järjestämismallit voivat olla koko kunnan tietohallinnon tekemisen painotuksia tai kohdistua ICT-palvelutuotannon eri osa-alueisiin. Tyypillisesti kuntien ratkaisut ovat yhdistelmä useampaa eri järjestämismallia. Strategiana voi olla myös palvelupaletin orkestrointi käyttäen kulloinkin parhaaksi koettua mallia. Yksi järjestämismalli ei siis ole välttämättä mitenkään pysyvä, kun tarpeet ja tilanteet (esimerkiksi resurssit) muuttuvat. Lisäksi laitevuokratili voi olla hankala, koska laitteita ja palveluita voidaan paketoita erilaisiin kokonaisuuksiin. Tuotantomalleja on siis useita ja harvassa kunnassa käytetään vain yhtä (jolloin tiliöinti voisi olla teoriassa mahdollista); siksi kustannuksiin ja kuntavertailuihin ei pääse käsiksi kikkailemalla tilien kanssa.

Kunnilla on kuitenkin vielä sopimusoikeus järjestelmätoimittajien kanssa, eikä esim. pakettisopimuksessa voida edellyttää näin tarkkaa erittelyä - tällöin lähestyttäisiin jo liikesalaisuuksia koskevaa aluetta.

Jos ko. kustannustietoja halutaan, niitä on järkevämpää kysellä erikseen muutaman vuoden välein ja samalla selvittää ICT-palveluiden organisointitapaa. Kunnat voivat omien tarpeidensa mukaan käyttää kirjanpidossaan alatilijä, joiden avulla saadaan tarkempia tietoja.

TE-uudistukseen liittyvät uudet tilit ovat asianmukaisia ja tarpeellisia.

## Hankintalain sidosyksikköraportointi

### Kommentit

TOLT-raportointiin on esitetty lisättäväksi tiedot sidosyksiköistä, jotka eivät tule raportoiduiksi muissa osakokonaisuuksissa. Mielestämme ehdotus on kannatettava, koska tällä tavoin lisätään avoimuutta kunnan omistuksista.

Mielestämme tyhjen raporttien lähettämisvelvoite pitää poistaa; täytyy olla mahdollista yksinkertaisesti ilmoittaa, ettei ole raportoitavaa.

## Muut muutokset

### Kommentit

Muut esitetyt muutokset ovat tarpeellisia, koska niiden perusteella korjataan raportointitekniisiä virheitä, selkeytetään raportointia tai poistetaan päällekkäistä tiedonkeruuta (esimerkiksi Tilastokeskuksen korjausrakentamisen erillistiedonkeruu). Korjausrakentamisen kohdentaminen sote-käyttötarkoituksen mukaan (KKYTT-raportilla) on kuitenkin hyvin vaikeaa raportoida vuokratiloista. Pitää selvittää, voiko ko. tiedon saada muutoin, esimerkiksi suoraan hyvinvointialueilta.

Sen lisäksi, että kunnille tulee uusia raportointivelvoitteita, olisi syytä luopua tietyistä tietosisällöistä osana norminpurkutalkoita. Me Kuntaliitossa ehdotamme, että liikelaitosten ja vesihuollon taseyksikön neljännesvuosiraportointi KLTR poistetaan; vain tilinpäätöstiedot raportoitaisiin. Tilastokeskuksen neljännesvuosia koskeva tietotarve voitaisiin hoitaa esimerkiksi laskennallisesti vuoden aikana ja oikaista tilinpäätöstietojen mukaisesti. Tämä vähentäisi kuntien tiedonantotaakkaa, mutta samalla Tilastokeskus saisi tarvitsemansa tiedot kevyemmällä tavalla.

## Yleiset kommentit

### Kommentar

Pidämme Kuntaliitossa erittäin tärkeänä, että taloustietoja koskeva raportointisisältö pysyy mahdollisimman samana vuosittain. Uusien tietotarpeiden lisääminen ja kaikki muutkin muutokset aiheuttavat kunnille ja kuntayhtymille suuria kustannuksia, koska tietojärjestelmiin on aina tehtävä muutoksia.

Palveluluokituksen "kaatoluokka", 3455, Muu opetus- ja kasvatustoiminta: "Opetuksen järjestäjät voivat järjestää peruskoulun oppilaille harrastustoimintaa koulujen vapaa-aikoina" tulisi täsmentää. Kaikki erilliset koulupäivän yhteydessä järjestettävät toiminnot eivät ole opetuksen järjestäjän järjestämiä vaan kunnan. Nimenomaan kunnat voivat järjestää peruskoulun oppilaille erinäistä mielekästä vapaa-ajantoimintaa muunakin kuin koulujen työpäivinä. Jatkossa saattaa myös tulla kysymyksiä siitä, mihin kunnan tuottamat (hyvinvointialueen järjestämisvastuulla oleva) lyhytaikainen huolenpito kirjataan, joka on esimerkiksi peruskouluikäisille vammaisille lapsille suunnattua. Sitä ei saa kirjata perusopetuslain mukaisesti aamu- ja iltapäivätoiminnaksi.

Ylitalo Marja-Liisa

Suomen Kuntaliitto ry - Elinvoima ja talous / Marja-Liisa Ylitalo